

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

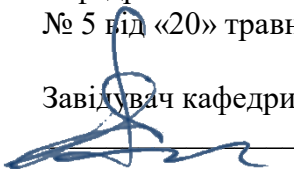
«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради
Інституту післядипломної освіти
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка
від «28» квітня 2026 р., протокол № 4
Голова Вченої ради, директор Інституту
канд. пед. наук, доцент
Михайло ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ

Протокол засідання
кафедри освітнього лідерства
№ 5 від «20» травня 2026 р.

Завідувач кафедри, к.н. держ.упр., доцент
Костянтин ЛИНЬОВ

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти на тему:

ПРОФІЛЬНА ШКОЛА: УПРАВЛІННЯ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

Розробники:

Інститут післядипломної освіти

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

ЛИНЬОВ Костянтин Олександрович, завідувач кафедри освітнього лідерства Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидат наук з державного управління, доцент.

САБОЛ Діана Михайлівна, доцент кафедри освітнього лідерства Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидат психологічних наук, доцент;

ЯКУШЕНКО Ганна Миколаївна, методист кафедри освітнього лідерства Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Напрямок підвищення кваліфікації: підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: типова програма підвищення кваліфікації керівників, заступників керівників ЗЗСО, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти. Наказ МОН України від 04.11.2025 № 1464.

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензенти:

ШЕВЦОВА Олена Михайлівна, доцент кафедри психології гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України, кандидат психологічних наук, доцент;

ФЕДУНОВА Тетяна Миколаївна, директор Ліцею 85 м. Києва, учитель вищої категорії, вчитель-методист.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Реформування системи освіти України, зокрема реалізація концепції «Нова українська школа», упровадження Державного стандарту профільної середньої освіти, створення мережі академічних ліцеїв актуалізує потребу в оновленні підходів до управління та організації освітнього процесу в старшій школі. У нових умовах керівники академічних ліцеїв мають не лише забезпечити відповідність освітнього середовища сучасним вимогам, а й стати провідниками змін, здатними стратегічно мислити, ефективно управляти ресурсами та підтримувати розвиток педагогічного колективу.

Особливої ваги набуває професійне зростання директорів та заступників директорів, які мають глибоко розуміти концептуальні засади реформування профільної освіти, володіти інструментами розроблення освітніх програм відповідно до Державного стандарту профільної середньої освіти, упроваджувати інноваційні моделі навчання, підтримувати персоналізацію освітніх траєкторій та інтегрувати кар'єрне орієнтування в освітній процес. Успішне функціонування академічного ліцею вимагає від керівника здатності до стратегічного планування, управління змінами, побудови ефективної команди та розвитку партнерських зв'язків із закладами вищої освіти, роботодавцями й громадою.

З урахуванням цих викликів розроблено Типову програму підвищення кваліфікації керівників та заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти. Програма «Профільна школа: управління та професійний розвиток» передбачає збалансоване поєднання теоретичних знань із практичними управлінськими рішеннями, а її реалізація сприятиме формуванню нової управлінської культури, здатної забезпечити якісне функціонування академічних ліцеїв в умовах змін.

Типову програму розроблено з урахуванням Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами); професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 17 вересня 2021 року № 568-21; Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р (зі змінами); Державного стандарту профільної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 р. № 851; Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 № 765 (зі змінами); Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 № 1451, інших нормативно-правових актів, що регулюють галузь освіти.

Цільова група: керівники, заступники керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти (академічне спрямування).

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції/відеолекції/вебінари/відеоконференції тощо. Практична складова - через практикуми/навчальні тренінги/семінари/майстер-класи тощо.

Навчальні заняття в синхронному режимі за дистанційної форми навчання проводяться з використанням спеціального програмного забезпечення для проведення вебконференцій з обов'язковою участю слухачів. Інші види занять в асинхронному режимі проводяться в різних формах.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очна, дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток та вдосконалення професійних компетентностей керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, для ефективного управління змінами в умовах реформування освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- сформувати вміння практичного застосування нормативно-правових основ для реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти;
- розвинути компетентність стратегічного управління закладом освіти в умовах упровадження Державного стандарту профільної середньої освіти;
- удосконалити компетентність стратегічного управління персоналом у контексті реформування освіти;
- сформувати розуміння особливостей організації освітнього процесу в старшій профільній школі;
- розвинути вміння щодо розроблення освітньої програми та навчального плану закладу освіти для профільної середньої освіти з використанням різних підходів;
- удосконалити вміння ефективно використовувати наявні та створювати за потреби нові електронні (цифрові) управлінські ресурси;
- підвищити спроможність керівників академічних ліцеїв до забезпечення функціонування закладу освіти в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (відповідно до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 17 вересня 2021 року № 568-21); нормативно-правова компетентність (A1), компетентність

стратегічного управління закладом освіти (А2), компетентність стратегічного управління персоналом (А3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації

За результатами навчання слухачі оволодіють знаннями та набудуть (удосконалять) уміння, навички та способи діяльності щодо:

- нормативно-правових основ реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти;
- стратегічного планування впровадження Державного стандарту профільної середньої освіти на рівні академічного ліцею;
- управління командою педагогічних працівників у контексті міждисциплінарного підходу, автономізації освітнього процесу та персоналізації навчання;
- особливостей організації освітнього процесу та управління закладом освіти в умовах профільного навчання;
- ефективного управління освітнім процесом в академічному ліцеї;
- розроблення освітньої програми та навчального плану для профільної середньої освіти;
- ефективного використання наявних та створення за потреби нових електронних (цифрових) управлінських ресурсів;
- організації діяльності закладу освіти в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації: накопичувальна кредитно-модульна система. Результати навчання оцінюються «зараховано» або «не зараховано» за результатами підсумкового контролю. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують творче практико-орієнтоване завдання. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, – 100 балів. Прохідний бал – 60 балів. Учасники, які успішно пройшли навчання та виконали творче практико-орієнтоване завдання, отримують сертифікат.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка.

Вартість: вартість послуг із підвищення кваліфікації, отриманих одним педагогічним працівником складає 750 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено поєднання інтерактивних лекційних, практичних занять та самостійної роботи, а також майстер-класи запрошених до викладання керівників ЗЗСО. Особливістю практичних занять є виконання вправ, проведення досліджень, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу над міні-проєктами та розроблення навчально-методичних матеріалів.

Підсумковими заходами є захист міні-проєктів, презентація індивідуальних портфоліо, самооцінювання, які сприятимуть комплексній оцінці засвоєння матеріалу й формуванню навичок систематизації та аналізу отриманих знань.

Зміст програми складається з чотирьох модулів та одинадцяти взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують творче практико-орієнтоване завдання. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, – 100 балів. Прохідний бал – 60 балів. Учасники, які успішно пройшли навчання та виконали творче практико-орієнтоване завдання, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 9 год — лекційні заняття, 15 год — практичні заняття, 5 год — самостійна робота, 1 год — контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Контр. заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Нормативно-правові засади профільної середньої освіти. Типова освітня програма					
Тема 1.1. Засади реформування профільної середньої освіти	1				1
Тема 1.2. Державний стандарт профільної середньої освіти	1	1	1		3
Тема 1.3. Освітня програма академічного ліцею	1	2	1		4
Разом за модулем	3	3	2		8
МОДУЛЬ 2. Стратегічне управління профільною школою					
Тема 2.1. Стратегічне бачення розвитку академічного ліцею в умовах упровадження реформи профільної освіти	1	2	1		4
Тема 2.2. Лідерство як парадигма управління змінами	1	1	1		3
Тема 2.3. Управління персоналом у контексті реформування освіти	1	2	1		4
Разом за модулем	3	5	3		11
МОДУЛЬ 3. Організація освітнього процесу в академічному ліцеї					
Тема 3.1. Особливості організації	1	2			3

освітнього процесу в старшій профільній школі					
Тема 3.2, Індивідуальні освітні траєкторії та персоналізація навчання	1	1			2
Разом за модулем	2	3			5
МОДУЛЬ 4. Функціонування академічного ліцею в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення					
4.1. Забезпечення безпеки освітнього процесу в старшій профільній школі	1				1
4.2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу		2			2
4.3. Інформаційна та кібербезпека учасників освітнього процесу		2			2
Разом за модулем	1	4			5
Підсумкові заходи				1	1
Усього	9	15	5	1	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ. ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Тема 1.1. Засади реформування профільної середньої освіти

Трансформаційні процеси в освіті України. Концептуальні засади реформування профільної середньої освіти в Україні. Реалізація права здобувачів освіти на вибір предметів та індивідуальних освітніх траєкторій. Академічний ліцей: вимоги до створення, ключова відмінність від професійних ліцеїв, місце в системі освіти України, практики пілотних закладів.

Тема 1.2. Державний стандарт профільної середньої освіти

Державний стандарт профільної середньої освіти: структура, зміст. Компетентнісний потенціал освітніх галузей та базові знання в профільній середній освіті. Вимоги до результатів навчання. Оцінювання досягнень здобувачів освіти на основному та поглибленому рівні. Базовий навчальний план профільної середньої освіти.

Тема 1.3. Освітня програма академічного ліцею

Структура та зміст Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням. Типовий навчальний план. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Інтегровані курси (зокрема й міжгалузеві). Форми організації освітнього процесу. Кластери та профілі навчання. Засади створення освітньої програми академічного ліцею на основі Типової освітньої програми.

Модельні навчальні програми профільної середньої освіти для обов'язкових та вибірових освітніх компонентів: складники, вимоги. Модельні навчальні

програми основного та поглибленого рівнів. Адаптація модельних навчальних програм до специфіки закладу освіти та профілю навчання.

Особливості структури навчального плану. Розроблення і впровадження навчальних програм для вибіркового компонентів (не на основі модельних).

МОДУЛЬ 2.

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОФІЛЬНОЮ ШКОЛОЮ

Тема 2.1. Стратегія розвитку академічного ліцею в умовах упровадження реформи профільної освіти

Стратегія розвитку академічного ліцею: визначення візії, місії, цінностей, портрет вступника і випускника ліцею, стратегічні та операційні цілі закладу освіти. Управління ризиками. Упровадження інновацій: кейси та управлінські рішення. Цифровізація управлінських процесів. Роль адміністрації закладу освіти в забезпеченні безперервності навчання в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Бренд академічного ліцею: стратегія створення і розвитку. Персональний бренд директора закладу освіти. Співпраця із закладами вищої освіти та роботодавцями. Залучення фахівців-практиків до освітнього процесу.

Тема 2.2. Лідерство як парадигма управління змінами

Підходи до визначення сутності лідерства в історичному вимірі. Ознаки лідерства. Освітнє лідерство. Парадигми управління закладом освіти. Теорії лідерства у практиці діяльності закладу освіти. Типи та моделі лідерства. Стили лідерства. Командоутворення та розподіл ролей в команді за Р. Белбіном. Лідерство кожного з нас. Розвиток лідерства в учнівському середовищі та у педагогічному колективі. Як розвивати лідера в собі? Особистісна готовність керівників ЗЗСО до змін. Міфи, легенди, символи та істини про лідерство: голоси епох. Ключові компетентності керівника-освітянина сьогодні та в недалекому майбутньому.

Тема 2.3. Управління персоналом у контексті реформування освіти

Кадровий потенціал академічного ліцею. Мотивація працівників: види, інструменти її дослідження. Види комунікації та інструменти підтримки. Ефективний зворотний зв'язок.

Організація підвищення кваліфікації та професійного розвитку педагогічних працівників відповідно до профілю закладу. Професійний розвиток: супервізія, наставництво.

Роль освітнього управлінця в старшій профільній школі. Забезпечення академічної свободи педагогічних працівників.

МОДУЛЬ 3.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ

Тема 3.1. Особливості організації освітнього процесу в старшій профільній школі

Особливості організації освітнього процесу в профільній школі. Моделі дистанційного та змішаного навчання. Змінні групи.

Тема 3.2. Індивідуальні освітні траєкторії та персоналізація навчання

Поняття індивідуальної освітньої траєкторії. Механізми забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Рівні вибору: профіль, освітні компоненти в межах профілю, освітні компоненти поза профілем. Технології персоналізованого навчання.

Проектна та дослідницька діяльність здобувачів освіти.

Кар'єрне консультування. Кар'єрні освітні радники.

МОДУЛЬ 4.

ФУНКЦІОНУВАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Тема 4.1. Забезпечення безпеки освітнього процесу в старшій профільній школі

Нормативно-правові вимоги до безпеки в закладах освіти в умовах війни. Концепція безпеки закладів освіти. Безпечне освітнє середовище. Організація укриттів та захисних споруд. Алгоритми дій під час повітряної тривоги, евакуації, надзвичайних ситуацій. Плани евакуації. Вимоги до облаштування захищених просторів у закладах освіти. Організація освітнього процесу в укритті. Охоронні заходи в закладі освіти. Взаємодія з місцевими органами влади та правоохоронними органами.

Тема 4.2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу

Підтримка психоемоційного стану учнів і педагогів під час навчання в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. Стратегії подолання стресу та тривожності. Профілактика професійного вигорання педагога. Техніки (само)допомоги й (само)регуляції.

Підвищення психологічної компетентності педагога.

Профілактика булінгу, мобінгу, дискримінації. Формування культури безпеки та довіри.

Тема 4.3. Інформаційна та кібербезпека учасників освітнього процесу

Цифрові комунікації (сайт закладу, соціальні мережі, email-розсилки, онлайн-платформи для взаємодії з учасниками освітнього процесу).

Захист персональних даних учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Безпечне використання цифрових платформ, додатків, месенджерів тощо. Протидія кібербулінгу та онлайн-загрозам.

4. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

1. Практичне заняття «Конструювання навчального плану академічного ліцею».

Завдання:

- обрати певні спрямування академічного ліцею та розробити проєкт навчального плану на основі Типової освітньої програми;
- створити матрицю розподілу годин між обов'язковими та вибірковими компонентами;
- обґрунтувати вибір інтегрованих курсів відповідно до обраного профілю;
- презентувати результати перед групою.

2. Практичне заняття «Стратегія розвитку школи: алгоритм створення й реалізації та бренд ліцею»

Завдання:

- презентувати фрагмент Стратегії розвитку академічного ліцею, сфокусувавшись на його унікальності та викликах.
- сформулювати місію, візію, «портрет випускника» ліцею;
- розробити «Карту ризиків» впровадження профільної освіти в закладі та запропонувати управлінські рішення для їх мінімізації;
- запропонувати план дій (3–5 кроків) для розвитку персонального бренду директора ліцею.

3. Практичне заняття «Управлінський конструктор «Команда змін та HR-стратегія академічного ліцею»

Завдання:

- спрогнозувати кадровий потенціал ліцею та розподілити ролі в команді для реалізації реформи профільної школи;
- скласти ментальну карту або таблицю розподілу командних ролей за Р. Белбіном;
- прописати три способи нематеріальної мотивації педагогів в умовах воєнного стану в Україні / післявоєнної відбудови.

4. Практичне заняття «Проєкт партнерської мережі академічного ліцею»

Завдання:

- розробити основні пункти угоди або плану спільної діяльності ліцею із закладом вищої освіти або роботодавцем;
- визначити форми залучення фахівців-практиків до освітнього процесу в ліцеї (лекції, менторство проєктів, виробнича практика, виїзні сесії тощо).

5. Практичне заняття «Індивідуальні освітні траєкторії ліцеїстів»

Завдання:

- спроектувати організацію освітнього процесу в умовах, коли в паралелі 10-х класів учні обрали різні вибіркові компоненти;
- створити схему або модель розкладу для «змінних груп» в умовах змішаного навчання.

6. Практичне заняття «Проектування системи кар'єрного консультування в академічному ліцеї»

Завдання:

- описати модель роботи кар'єрного освітнього радника в ліцеї та його взаємодію з учнями;
- розробити покроковий алгоритм супроводу учня від моменту вступу до ліцею до вибору профілю.

7. Практичне заняття «Організація та адаптація освітнього процесу в академічному ліцеї в укритті»

Завдання:

- провести аудит дій педагогічного колективу ліцею під час повітряних тривог;
- скласти інструкцію-алгоритм для вчителів щодо організації та адаптації освітнього процесу під час тривалих повітряних тривог;
- розробити чек-лист готовності захисної споруди в ліцеї до проведення занять та план дій під час евакуації слухачів.

8. Практичне заняття «Психоемоційна підтримка учасників освітнього процесу в академічному ліцеї»

Завдання:

- створити внутрішній шкільний план заходів із профілактики професійного вигорання вчителів та підтримки учнів;
- розробити 3–5 технік самодопомоги для впровадження на п'ятихвилинках/нарадах та алгоритм швидкого реагування на випадки мобінгу чи булінгу.

9. Практичне заняття «Цифрова та кібернетична безпеки академічного ліцею»

Завдання:

- проаналізувати цифрові канали комунікації ліцею на відповідність вимогам захисту персональних даних учасників освітнього процесу;
- розробити пам'ятку для вчителів та учнів щодо безпечного використання месенджерів та онлайн-платформ в умовах воєнного стану / післявоєнної відбудови України.

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Які ключові відмінності між академічним та професійним ліцеями є визначальними для формування стратегії розвитку закладу освіти?
2. Які механізми існують для забезпечення права старшокласників на вибір предметів та формування їхніх індивідуальних освітніх траєкторій?
3. Які успішні практики пілотних ліцеїв України доцільно адаптувати у вашому закладі освіти?
4. З якими труднощами може зіткнутися адміністрація ліцею під час розроблення та впровадження власних навчальних програм для вибіркових компонентів (не на основі модельних)?
5. Які унікальні характеристики повинні містити візія, місія та «портрет випускника» вашого ліцею, щоб «підсвітити» його на ринку освітніх послуг столиці?
6. Які цифрові інструменти оптимізації управлінських процесів є критично необхідними для вашої команди в умовах впровадження інновацій?
7. Які форми співпраці із закладами вищої освіти та роботодавцями принесуть найбільшу користь учням, які обрали певний профіль?
8. Як залучення фахівців-практиків до освітнього процесу вплине на гнучкість кадрової політики закладу?
9. Який стиль лідерства є найбільш ефективним для подолання внутрішнього опору колективу під час реформи?
10. Як оцінити розподіл командних ролей за Р. Белбіном серед наявного адміністративного складу школи для створення дієвої «команди змін»?
11. Які інструменти стимулювання «лідерства кожного з нас» можна інтегрувати в повсякденну практику роботи підколективу та учнівського самоврядування?
12. Які методи дослідження мотивації працівників допоможуть визначити реальні чинники задоволеності працею у вашому колективі?
13. Як розбудувати дієву систему супервізії та наставництва в ліцеї, яка б підтримувала, а не обмежувала академічну свободу вчителя?
14. Яка модель змішаного або дистанційного навчання є оптимальною для забезпечення профільності в умовах обмеженого аудиторного фонду?
15. Як ефективно інтегрувати проєктну та дослідницьку діяльність старшокласників у сітку розкладу, щоб вона не перевантажувала учнів?
16. Як структурувати модель взаємодії кар'єрного освітнього радника (консультанта) з учнями, батьками та психологом ліцею?
17. Які дефіцити безпекового середовища вашого закладу вимагають негайного вирішення відповідно до чинної Концепції безпеки закладів освіти?
18. Як адаптувати методики викладання профільних предметів для їх проведення в умовах обмеженого простору захисної споруди (укриття)?
19. Які організаційні чинники в ліцеї найчастіше провокують професійне вигорання педагогів під час воєнного стану, і як керівник може мінімізувати їхній вплив?

20. Оскільки ліцей об'єднує підлітків із різних шкіл, які превентивні заходи мінімізують ризики виникнення мобінгу, булінгу чи дискримінації у новостворених колективах?
21. Чи відповідає політика використання месенджерів та хмарних сервісів у вашому закладі критеріям захисту персональних даних в умовах воєнного стану?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.19 р. № 800 (зі змінами) // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.06.2026 р.).
2. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням» від 19.06.2025 р. № 884. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-1012-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iaki-zabezpechuiut-zdobuttia-profilnoi-serednoi-osvity-za-akademichnym-spriamuvanniam> (дата звернення: 01.06.2026 р.).
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти» від 25.07.2024 р. № 851. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.06.2026 р.).
4. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)» від 10.10.2024 р. № 1451. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1451729-24#Text> (дата звернення: 01.06.2026 р.).
5. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»» від 17.09.2021 р. № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf> (дата звернення: 01.06.2026 р.).
6. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням» від 26.05.2025 р. № 765. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-10-12-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iaki-zabezpechuiut-zdobuttia-profilnoi-serednoi-osvity-za-akademichnym-spriamuvanniam> (дата звернення: 01.06.2026 р.).
7. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р. № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.uaOaws/show/463-20#Text> (дата звернення: 01.06.2026 р.).

Основна література

1. Кремень В. Г., Топузов О. М., Ляшенко О. І., Мальований Ю. І., Засекіна Т. М. Профільна середня освіта: концептуальні засади для нової української школи. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2023. № 5(2). С. 1-8. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5201> (дата звернення: 01.06.2026).
2. Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації: збірник матеріалів / за заг. ред. Ляшенко О.І., Засекіної Т.М., Мальованого Ю.І., Литвинової С.Г., Малиношевської А.В. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740085/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9C%D0%A1_v5.pdf (дата звернення: 08.08.2025).

Додаткова література

1. Гуцало Л. В., Маркевич О. В. Організація профільного навчання в Україні: законодавство та практичне втілення (на прикладі Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка). Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 24. С. 798-812. URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/12375> (дата звернення: 01.06.2026).
2. Реформа профільної середньої школи : соціологічне дослідження. Київ : 2024. 84 с. URL: https://decide.in.ua/wp-content/uploads/2024/09/reforma-profilnoyi-serednoyi-osvity_soczdoslidzhennya.pdf (дата звернення: 01.06.2026).
3. Автономія закладів освіти та її вплив на якість управління освітою столиці: звіт за результатами аналітичного дослідження / К. Линьов, С. Редько. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021. 44 с.
4. Гілл Л., Брандо Г., Трулав Е., Лайнбек К. Командна робота. Як впровадити зміни в компанії, щоб вас підтримали. – К.: Наш формат, 2019. – 328 с.
5. Калашнікова С. А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства [Текст]: монографія - К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 380 с.
6. Кові С. Лідер у мені. Формування культури лідерства у школах світу. – К.: Едіпрес, 2016. – 246 с.
7. Линьов К.О., Мерзлякова О.Л., Сабол Д.М., Матвійчук О.Є. (2023) Соціально-психологічний клімат у закладах загальної середньої освіти м. Києва в умовах воєнного стану. *Неперервна професійна освіта: теорія та практика*, 76 (3). с. 61-74.
8. Линьов, К., & Сабол, Д. (2024). Задоволеність керівника закладу загальної середньої освіти умовами професійної діяльності: результати дослідження. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, 80(3), 103–113. <https://doi.org/10.28925/2412-0774.2024.3.9>
9. Линьов, К., Мерзлякова, О., Сабол, Д., & Коцюба, А. (2022). Мотивація професійної діяльності керівників закладів загальної середньої освіти м. Києва. *Освітологічний дискурс*, 37(2), 55–74. <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2022.24>

10. Линьов, К., Сабол, Д., Коцюба, А., & Мерзлякова, О. (2022). Особистісна готовність до змін керівника закладу загальної середньої освіти міста Києва: результати аналітичного дослідження. *Освітологічний дискурс*, 36(1), 19–38. <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2022.12>
11. Організація освітнього процесу в школах міста Києва в умовах воєнного стану: аналітичний звіт / Л. Хоружа, М. Братко, Л. Гриневич та ін. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. 60 с.
12. Освітній навігатор: методичні рекомендації для забезпечення прозорості та доброчесності у діяльності закладів загальної середньої освіти (2025). Національне агентство з питань запобігання корупції, офіс доброчесності // <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennya/2025/03/17/ho-posibnyk-osvitniy-navihator-nazk-17-03-2025.pdf>
13. Профільна, сучасна та автономна. Якою може й має бути старша школа в Україні. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/profilna-suchasna-ta-avtonomna-yakovu-mozhe-v-mave-buti-starsha-shkola-v-ukrai-ini-3-00674/>
14. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. – Львів: Літопис, 2016. – 258 с.
15. Румельт Р. Гарна стратегія. Погана стратегія : у чому різниця і чому це важливо / Річард Румельт ; [пер. з англ. Т. Мухамедшиної]. — Харків: Фабула, 2019. — 324 с.
16. Чатфілд Т. Критичне мислення: аналізуй, обговорюй, роби переконливі аргументи / Том Чатфілд ; пер. з англ. — Київ : Наш Формат, 2019. — 384 с.

Інтернет-ресурси

1. Профільна: обирати, що вчити, щоб потім обрати, ким стати. URL: <https://profilna.mon.gov.ua/> (дата звернення: 01.06.2026).
 2. Профільна освіта у старшій школі: як запроваджується реформа. <https://nus.org.ua/2025/08/26/profilna-osvita-u-starshij-shkoli-yak-zaprovadzhuyetsya-reforma/> (дата звернення: 01.06.2026).
-